

**Årsberetning fra Censorformandskabet for de
Samfundsfaglige, Økonomiske og Merkantile
Diplomuddannelser
2014 – 2015**

Indholdsfortegnelse

Resume.....	3
1. Censorkorpsets sammensætning.....	4
2. Årets arbejde i Censorformandskabet	5
2.1 Samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og Censorformandskabet	6
3. Grundlaget for eksamen	7
3.1 Fagligt niveau	7
3.2 Prøveformerne	7
3.3 Information fra uddannelsesinstitutionerne	8
3.4 Overensstemmelse med mål og øvrige krav fra bekendtgørelser og studieordninger.....	8
3.5 Ensartet og retfærdig behandling	9
4. Klager og ankesager	9
5. Årets temaer	9
6. Evaluering af skabelon	10

Resume

Censorformandskabet for de Samfundsfaglige, Økonomiske og Merkantile diplomuddannelser har vurderet et meget stort antal censorrapporter om prøver, der er gennemført i studieåret 2014 – 2015.

Det kan konkluderes, at der generelt er et velfungerende samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne og censorer om prøver med ekstern censur.

Censorerne vurderer generelt, at de bliver informeret rettidigt og fyldestgørende, og de kritiske kommentarer fra censorerne til uddannelsesinstitutionerne er få og overvejende rettet mod mindre praktiske problemer.

Censorrapporterne vidner om, at det faglige niveau, som afspejles i prøverne, er tilfredsstillende og i overensstemmelse med uddannelsernes og fagenes mål.

Der anvendes mange forskellige prøveformer i diplomuddannelser. Hovedvurderingen fra censorerne er, at de anvendte prøveformer i al væsentlighed er hensigtsmæssige og udgør et godt grundlag for vurdering af faglige præstationer og fastsættelse af karakterer.

Ved kombinationer af skriftlige og mundtlige elementer i prøvesituationen er det væsentligt, at det af uddannelsesinstitutionerne tydeliggøres, hvordan de forskellige dele af en prøve indgår i bedømmelsesgrundlaget. Det samme forhold gælder prøveformer, hvor studerende arbejder sammen om dele eller hele prøveforløbet.

En af de væsentligste funktioner for de beskikkede censorer er at sikre, at de studerende får en ensartet og retfærdig bedømmelse. Censorerne rapporterer, at det er tilfældet, og at prøver i al væsentlighed gennemføres i et fint samarbejde mellem eksaminatorer, censorer og studerende.

1. Censorkorpsets sammensætning

Det samlede censorkorps for de Samfundsfaglige, Økonomiske og Merkantile diplomuddannelser er en samling af et antal fagligt specialiserede censorkorps, der oprindeligt blev beskikket til de enkelte uddannelser under fagområdet.

I forbindelse med, at uddannelserne blev samlet i de Samfundsfaglige, Økonomiske og Merkantile diplomuddannelser i 2013, er de oprindelige censorer forlænget i deres beskikkelse til udgangen af marts 2016.

Herefter vil der finde beskikkelse sted for perioden 1. april 2016 – 31. marts 2020.

Korpset og dets aktivitetsniveau er ved udgangen af studieåret 2014 – 2015 sammensat således:

- De sociale diplomuddannelser med underliggende specialiseringer, 197 censorer, 726 studerende til prøver med ekstern censur i studieåret 2014 – 2015
- Diplomuddannelsen i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning, 62 censorer, 823 studerende til prøver med ekstern censur i studieåret 2014 – 2015
- Diplomuddannelsen i skat, 18 censorer, 617 studerende til prøver med ekstern censur i studieåret 2014 – 2015
- Den merkantile diplomuddannelse med underliggende specialiseringer, 68 censorer, 52 studerende til prøver med ekstern censur i studieåret 2014 – 2015
- Diplomuddannelsen i offentlig forvaltning og administration, 39 censorer, 471 studerende til prøver med ekstern censur i studieåret 2014 – 2015
- Diplomuddannelsen til turistfører, 6 censorer, 30 studerende til prøver med ekstern censur i studieåret 2014 - 2015

Samlet set for de Samfundsfaglige, Økonomiske og Merkantile diplomuddannelser fordeler den eksterne censur i perioden 1. august 2014 – 31. juli 2015 sig således:

Uddannelse	Antal censorer	Antal prøver/allokeringer	Antal studerende
De sociale diplomuddannelser	197	49	726
Diplomuddannelsen i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning	62	74	823
Diplomuddannelsen i skat	18	30	617
Den merkantile diplomuddannelse	68	9	52
Diplomuddannelsen i offentlig forvaltning og administration	39	37	471
Diplomuddannelsen til turistfører	6	2	30

På de fleste uddannelsesområder er der en god balance mellem antallet af beskikkede censorer og antallet af censoropgaver, således at censorerne regelmæssigt kan tage del i censorarbejdet, uden at der foregår gentagen eller gensidig censur.

På Diplomuddannelsen i skat, hvor der er forholdsvis mange prøver og kun én udbyderinstitution, har det dog vist sig nødvendigt i løbet af 2014 - 2015 at få beskikket et antal yderligere censorer for at undgå gentagen censur.

På De sociale diplomuddannelser og Den merkantile diplomuddannelse er problemstillingen omvendt. Antallet af censoropgaver er for beskedent i forhold til antallet af beskikkede censorer. Det betyder, at mange beskikkede censorer derved ikke har mulighed for at deltage i censorarbejdet.

I forbindelse med beskikkelse af nye censorer til perioden 2016 – 2020 vil disse ubalancer blive taget i betragtning, således at der fremover opnås den bedst mulige balance mellem antallet af censorer og antallet af censoropgaver. Den ideelle balance vil efter formandskabets opfattelse gøre det muligt, at censorer omkring en gang årligt varetager en bedømmelsesopgave.

2. Årets arbejde i Censorformandskabet

Censorformandskabet består i overgangsperioden frem til udgangen af marts 2016 af:

- Steffen Svendsen, formand – særligt Diplomuddannelsen i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning
- Jens Meyhoff, næstformand – særligt De sociale diplomuddannelser
- Kenneth Andersen, næstformand – særligt Diplomuddannelsen i skat
- Preben Etwil, næstformand – særligt Diplomuddannelsen i offentlig forvaltning og administration
- Henrik Kjær Christensen, næstformand – særligt Den merkantile diplomuddannelse
- Henrik Hansen, næstformand – særligt Diplomuddannelsen til turistfører

Censorformandskabet overvåger censorarbejdets udvikling, mødes regelmæssigt og drøfter spørgsmål af betydning for allokering af censorer til prøver samt rammer og vilkår for bedømmelse af prøver i uddannelserne.

Censorformandskabet arbejder tæt og godt sammen med Professionshøjskolernes Censorsekretariat i Haderslev, som varetager allokering af censorer på de fleste af områdets

uddannelser samt sekretariatsbetjener formandskabet med data om prøver, brug af censorer, karaktergivning og rapporter fra censorerne.

Censorformandskabet har taget initiativ til, at censorer på tværs af uddannelser besvarer det samme elektroniske skema med fire centrale spørgsmål om:

Praktiske forhold og information om prøveafvikling, bedømmelsesgrundlag og eksamensafvikling

Prøveindholdets relevans og faglige niveau i forhold til uddannelsens og fagområdet mål

Prøveformernes relevans i forhold til uddannelsens og fagområdet mål

Samarbejdet mellem eksaminator, censor og studerende, således at der sikres en ensartet og retfærdig bedømmelse

Derved lettes arbejdet med at vurdere mønstre og hovedtendenser på tværs af uddannelserne.

Censorformandskabet arbejder endvidere sammen med Censorsekretariatet i Aalborg, som varetager allokeringen af censorer inden for Den merkantile diplomuddannelse, som hovedsagelig udbydes af erhvervsakademierne.

Endelig har formandskabet fornøden kontakt til RUC, som varetager allokering af censorer til Diplomuddannelsen til turistførere, som udelukkende gennemføres på RUC og har et meget begrænset antal studerende på årsbasis.

Censorformandskabet inviterede til censormøde i marts 2015, men måtte beklageligvis vælge at aflyse mødet, da et meget ringe antal af de beskikkede censorer valgte at tilmelde sig.

Det er besluttet at invitere til censormøde i foråret 2016, når de nye censorer er beskikkede, og et nyt formandskab er valgt.

Censorformandskabet har i flere tilfælde fået forelagt studieordningsændringer i høring og har givet kommentarer til etablering af nye moduler og justering af eksisterende moduler.

2.1 Samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og Censorformandskabet

Censorformandskabet har løbende kontakt til de udbydende institutioner, eksaminatorer og censorer. Typisk bliver formandskabet konfronteret med emner som vilkår for censorarbejdet, f.eks. antallet af prøver pr. eksamensdag, praktiske forhold om brug af digitale løsninger i forbindelse med bedømmelser, information til censorer om prøvevilkår, regler for gruppeprøver og bedømmelsesgrundlag.

Det er Censorformandskabets vurdering, at de mange prøver i al væsentlighed foregår på tilfredsstillende vis, og at der er et velfungerende samarbejde mellem eksaminatorer, censorer og de involverede institutioner.

3. Grundlaget for eksamen

3.1 Fagligt niveau

Det er censorernes generelle vurdering, at det faglige niveau er tilfredsstillende. Mange censorer svarer uden forbehold ja til spørgsmålet. Et mindre antal censorer uddyber deres opfattelse med kommentarer som for eksempel:

"Generelt flotte opgaver og gode præstationer"

I enkelte tilfælde er der censorer, der kommenterer (for) stor spredning i det faglige niveau blandt de studerende. I enkelte tilfælde er der censorer, der kommenterer bredden eller rettere mangel på bredde i den faglighed, som de studerende har mødt i uddannelsesforløbet. Det kan dreje sig om eksaminatorers præferencer for særlige teoridannelser, metoder m.v.

Disse enkelttilfælde af kommentarer ændrer ikke ved hovedtendensen, at censorerne udtrykker tilfredshed med det faglige niveau. Der er således ingen censorer, der overfor Censorformandskabet har anmeldt særlige problemer med det faglige niveau i forbindelse med de mange prøver.

3.2 Prøveformerne

De Samfundsfaglige, Økonomiske og Merkantile diplomuddannelser rummer mange forskellige prøveformer, og censorerne forholder sig derfor til en vifte af prøveformer. Generelt vurderes det, at prøveformerne er tilfredsstillende og giver et passende afsæt for bedømmelse af de studerendes præstationer. En del censorer kommenterer specifikke prøveformer:

"Jeg synes, at opgaverne testede elevernes kundskaber på en tilstrækkelig måde. Opgaverne falder bredt i pensum og havde passende sværhedsgrad"

"Det er meget fint med synopsis i et fag som dette"

"Jeg vil positivt fremhæve et vellykket forhold mellem den enkelte opgave og opfyldelse af læringsmålene"

"Det mundtlige forsvar af afgangprojekter er yderst relevant til at undersøge den studerendes forståelse"

De få forbehold, der udtrykkes af censorerne, går i de fleste tilfælde på prøver, der kombinerer mundtlige og skriftlige præstationer. Generelt opfattes det som både relevant og positivt, at der indgår begge elementer i prøverne, men i enkelte tilfælde hersker der tvivl om, hvordan de to elementer indgår i forhold til hinanden, og hvordan de vægtes i bedømmelsessammenhænge.

I andre tilfælde er det forhold omkring gruppeprøver, der kan skabe tvivl om, hvordan enkeltstuderendes præstationer skal bedømmes ved prøver, hvor der indgår fælles studieprodukter, som indgår i bedømmelsesgrundlaget.

I alt seks censorer har indberettet særlige problemer til Censorformandskabet i forhold til prøveformer, og flertallet af dem drejer sig om betingelser for gruppeprøver. Det er ikke et stort tal, men afspejler ikke desto mindre, at uddannelsesinstitutionerne bør sikre, at der foreligger tydelige beskrivelser af rammer og vilkår, hvis der indgår gruppeprøver i uddannelserne.

3.3 Information fra uddannelsesinstitutionerne

Generelt vurderer censorerne, at de får tilstrækkelig og rettidig information fra uddannelsesinstitutionerne.

De kritiske kommentarer fra enkelte censorer omhandler forholdene omkring digitale processer i forbindelse med opgaveaflevering og bedømmelse. WISEflow, som er professionshøjskolernes fælles digitale eksamenssystem, er nu generelt taget i brug på institutionerne. Nogle censorer kommenterer dette system:

”Oplysningerne var tilstrækkelige, men Wiseflow systemet er tungt at arbejde med”

Der er ingen tvivl om, at det er en stor omvæltning for mange censorer, især aftagercensorerne, at skulle arbejde med fuldt digitale processer i forbindelse med modtagelse og vurdering af skriftlige opgaver, karaktergivning m.v.

Ganske få censorer vurderer, at det for dem, er meget besværligt at arbejde med, at de bruger unødigt meget tid og besvær på at finde rundt i systemet, udprintning o.a.

Sådanne vurderinger må opfattes som overgangsfænomener ved ibrugtagning af et nyt system, som grundlæggende ændrer betingelserne for bedømmelsesarbejde.

I betragtning af, at systemet nu er fuldt implementeret, er det meget få negative kommentarer, der fremgår af censorernes rapporter.

Formandskabet anbefaler, at institutionerne videreudvikler deres information til censorer, således at rammer for censorarbejdet og de tidsmæssige vilkår og betalingsbetingelser for bedømmelsesarbejdet fremstår så tilgængeligt og tydeligt som muligt.

3.4 Overensstemmelse med mål og øvrige krav fra bekendtgørelser og studieordninger

Det er censorernes generelle vurdering, at der er god overensstemmelse med mål og øvrige krav fra bekendtgørelser og studieordninger.

Der er nedenfor peget på to forhold, der kræver institutionernes opmærksomhed:

Bedømmelser af gruppepræstationer og tydelighed omkring hvordan den enkelte studerendes præstation skal bedømmes.

Bedømmelser, som indeholder såvel mundtlige som skriftlige elementer, således at der er klarhed over, på hvilken måde de mundtlige og skriftlige dele indgår i bedømmelsen, og hvordan de vægtes overfor hinanden.

3.5 Ensartet og retfærdig behandling

Censorerne har en meget vigtig opgave i at sikre, at de studerende får en ensartet og retfærdig behandling i vurdering af præstationer og karaktergivning. Med to undtagelser tilkendegiver alle censorer uden forbehold, at de studerende får en ensartet og retfærdig behandling.

Det er en meget klar og vigtig konklusion, at censorerne vurderer, at behandling af de studerende i prøvesammenhænge forløber særdeles tilfredsstillende.

4. Klager og ankesager

På baggrund af censorrapporterne kan det ikke med sikkerhed fastslås hvor mange klager, der har været. Det er markeret i ét tilfælde, at censor har været involveret i en klagesag, men der vil naturligvis være klagesager, som institutionerne afviser eller klager, som ikke involverer omprøver eller ombedømmelser.

Der er anmeldt en enkelt ankesag i studieåret 2014 – 2015, og alle ankesager vil involvere Censorformandskabet.

Det kan derfor konkluderes, at antallet af klager og ankesager er på et meget lavt niveau.

5. Årets temaer

Der er ovenfor gjort bemærkninger om *gruppeprøver*, som ikke har noget stort omfang i de Samfundsfaglige, Økonomiske og Merkantile diplomuddannelser.

Det væsentligste tema, som har Censorformandskabets opmærksomhed, er klarhed over bedømmelsens grundlag for den enkelte studerende, hvis der er flere, der arbejder sammen om produkter, der indgår i bedømmelsen.

Gruppeprøver kan have værdi i forhold til de studerendes læring, men det er vigtigt med tydelige beskrivelser af grundlaget for gruppeprøver, således at censorer og eksaminatorer har et fælles og klart afsæt for bedømmelsen.

Målbeskrivelser og karaktergivning er det andet tema. Den generelle vurdering fra alle fagområdets uddannelser er, at uddannelsernes læringsmål er tilfredsstillende beskrevet, således

at der er et velegnet udgangspunkt for vurdering af de studerendes præstationer og efterfølgende karaktergivning.

6. Evaluering af skabelon

Skabelonen fungerer tilfredsstillende.

På Censorformandskabets vegne
Steffen Svendsen, 19. september 2015